

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an .. 20 cor.

Pe jumătate an .. 10 "

Pe 1 lună .. 2 "

N-rii de Duminică pe an 4 coroane.

Pentru România și America 10 coroane.

Pentru România și străinătate numărul de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 bani de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Anul X.

NUMĂR DE DUMINECĂ

Nr. 17.

Alegerile.

(*) Alegerile au avut o bună urmare pentru naționalitățile din țară.

A sporit numărul atât al deputaților români, cât și al Sârbilor și Slovacilor. După toate semnele, în Dieta viitoare vor fi de trei ori atâția naționaliști, câți au fost în cea împrăștiată de M. Sa.

Măcar că o luptă nespuse de mare a trebuit să poarte fiecare dintre cei aleși. Cărmuitorii de acum s'au arătat adică mai sălbatici de cât chiar Bánffy. Nu s'au dat îndărăt dinaintea nici unui mijloc, cari li-s'au părut potrivit să zădărnicească alegerea Românilor, a Sârbilor și Slovacilor. S'a vărsat sânge, împușcându-se alegători, sunt numeroși răniți și bătăuți, alegători de frunte au fost țiriți între baionete jandarmerești la temniță, după cum dus-au jandarmii cu sîla pe alegători să voteze pentru oamenii stăpânirii.

Cât despre mituiri, e ceva ca în poveste ceea ce s'a petrecut. În mai multe locuri banii cu adevărat au fost asvârliți în vânt. S'a dat și o mică de coroane pentru un vot. Mâncări și beuturi datu-s'au tuturor flă-mânzilor, ori mai bine: nemernicilor, cari au fost în stare să vândă drepturile nu numai ale lor, dar și a copiilor și a nepoților lor.

Ceea ce în deosebi trebuie să umplă însă sufletele drepte de scârbă, a fost faptul nemai pomenit, că unor deputați naționaliști li-s'a făcut peste putință a-și vedeă măcar alegătorii, din pricină, că jandarmii îi opreau să între în sate, precum nemai pomenit e și faptul, că jandarmii au oprit oamenii de încredere trimiși de candidați să aducă pe alegători la vot.

Domnia kossuthistă și-a arătat chiar cu primul prilej vicleana-i fire: pe când înafară, în fața străinătății, se laudă că luptă pentru drepturile poporului, pe atunci în țară, la alegeri, ține să înăbușe ori ce pornire spre bine a naționalităților. Alegeri mai păătoase nici Bánffy n'a făcut!

Acum, că sunt ministri răspunzători, negreșit că pentru toate aceste nelegiuri deputații noștri vor cere socoteală în Dieta și vor stăruia ca păătoșii să-și ia pedeapsa.

Și până atunci noi putem să tragem multe învățături din cele petrecute.

Avem, mai presus de toate, să ne bucurăm că de data asta Românii s'au purtat mai bine ca în iarna anului 1905. Nu numai că au ales un număr îndoit de depu-

tați, ci a scăzut îmbucurător numărul celor slabi, rătăciți ori coadă de topor... Abia ici-colo s'a găsit câte un cărturar păcătos care să-și vândă neamul și să lupte împotriva candidaților români. Și pe aceștia însă poporul i-a infierat cu atâta străjnicie, încât de bună samă li-a luat pofta pentru totdeauna să se mai facă unelte în mâinile partidelor vrăjmașe celui românesc. În cercuri, unde năimte vreme nici nu se pomenea de Români, de data asta candidații români, în câteva zile numai, au pus în picioare Românimea și au pornit o așa luptă înălțătoare, încât în viitor cu drept cuvânt ne putem aștepta la cele mai bune roade...

Și adevărul cel mare acesta este: *nici odată alegătorii români n'au fost mai în cunoștința lucrurilor însemnate ce se petrec, nici odată între cărturarii români înțelegerea n'a fost mai desăvârșită!*

În iarna anului trecut numai o parte dintre Români intraseră în luptă. Acum toți s'au arătat de aceeași părere, toți de aceeași simțire. Șovăitori nu mai sunt, ci ca frați buni au intrat în focul mare, care curăță inimi, oțalește virtuți.

Au și ajuns astfel la un număr de depuți pe aproape toți fruntașii de seamă. Chiar unde unul ori altul dintre fruntași n'a izbutit să se aleagă, a căzut însă întrunind voturi multe, așa că potrivnicii politici pe toată linia s'au izbit de un zid puternic.

Nu mai puțin însemnat este faptul, că de astă dată în mai multe părți *tovărășia dintre români, nemți și sârbi s'a arătat prin fapte: nici odată n'au luptat, spriginindu-se împrumutat, cu atâta dragoste împreună neamurile deopotrivă nesocotite și batjocorite de partidele ungurești! Prietenii noștri din Bănat au făcut, în privința aceasta, un început care va rămâne înscris pentru veșnicie în istorie.*

Abia acum Ungurii simt că trăim și noi în țara asta, că voim o viață a noastră, românească. Numai acum am dovedit îndestul, că de politica partidelor ungurești de până acum ni-s'a urât și suntem hotărâți să nu mai lăsăm ca soarta să ni-se croiască fără știrea și învoirea noastră.

Abia acum, d'un lung șir de ani, am apucat și noi calea care duce la mântuire.

Se înțelege, vor trece încă multe alegeri și lupte grele vom mai avea de purtat până să scuturăm relele ce s'au îngrămădit asupra noastră în decursul atâtor ani de lăncezeală.

Sinodul eparchial din Arad.

În toiul alegerilor dietale a rămas neobservat aceea ce s'a întâmplat în sinoadele noastre eparchiale. Vorbesc de sinodul eparchial din Arad, care ne-a mângăiat cu lucrările sale săvârșite în bună înțelegere.

Incep cu alegerile. De sus s'a dat deplină libertate. Afară de niște apucături de a neliniști pe învățători ca și cum ei n'ar fi luați în socotință, nu s'a întâmplat nici o neînțelegere. Prin îndelungă răbdarea celor sus puși și aceste nedumeriri s'a delăturat. Și sperăm, că învățătorimea noastră se va convinge tot mai mult despre adevărații ei prieteni și ocrotitori ai intereselor sale bine înțelese. Mai ales învățătorii au lipsă a se lipi de biserică și așezămintele ei de care este legată chiar și soarta lor. O singură alegere dificilă și aceea din defecte de formă, e dovada cea mai bună despre duhul păcii în care s'au săvârșit alegerile sinodale.

În adunarea generală a fondului preoțesc s'a constatat o astfel de întărire a fondului și o astfel de chivernisire curată încât fiecare preot a putut duce cu sine convingerea, că soarta sa în cele mai bune condiții depusă. Preoțimea și-a exprimat dorința a lua sub revizuire statutele fondului pentru a chibzui modalitățile de îngrijire pentru orfani și văduve. Prea Sfințitul episcop a întimpinat cu toată bunăvoința aceasta dorință, și însuși a poftit adunarea generală să-și aleagă o comisiune pentru studierea afacerii, respective continuarea lucrărilor începute și pregătirea unui proces de reale îmbunătățiri în literile statutare.

Prin prea binemeritata promovare a P. C. Sale vicarul episcopesc Vasile Mangra întru archimandrit chiar în ființa de față a sinodului, care din a sa parte l'a ales și de episcop, P. S. D. episcop Ioan I. Papp a satisfăcut o veche dorință a diecezanilor și o recerință a scaunului vicarial din Oradia-mare, drept dovadă, că ține la întărirea legăturilor de dragoste creștinească în biserică.

În cuvântul de deschidere Prea Sfințitul episcop s'a ridicat peste introducerile obicinuite și a luat în apărare clerul și poporul față de învinuirile răutăcioase de astă iarnă, că poporul românesc se pregătește la răscoală împotriva stăpânirii și aspru a infierat pe ceice și în biserici au intrat cu putere armată să caute arme și prin aceasta să ne batjocorească bisericile. Li mulțumim din inimă pentru acest cuvânt mângăitor.

„Janus“ institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili —
este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață
pentru Austro-Ungaria.

Informațiuni în-
datoritoare să: Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik Lerehongasse Nr. 17. (Telefon 429.)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora acest Premii efiene
dentul capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 8 ani. Plătirea în caz de duel
și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de răz-
boi. — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare	111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum	56.000.000 "
Averea institutului	31.000.000 "

Lucrurile Conzistorului au fost puse pe masa sinodului cu atâta curățenie și cu atâta dovadă despre munca cinstită ce se săvârșește la Conzistorul nostru atât pe terenul moral cât și material, încât toate s'au putut pertracta în 3 zile în deplină ordine și înțelegere, am putea zice cu o bucurie sufletească. Chiar și chestiuni gingașe cum este chestiunea episcopilor înființându-se în Oradia și Timișoara, pe lângă toate problemele câte s'au deslăntuit mai înainte în jurul acestei afaceri, hotărârile s'au adus în deplină conglăuire, cu unanimitate, drept dovadă a duhului de împăciuire pe toate liniile ce caracterizează era episcopului Ioan I. Papp.

A fost o adevărată mângăere sufletească a vedea cum se desghetau cei ce cu ghiață au venit în inimile lor turburate de oamenii, cari din pescuitul în turbure trăesc; cum se apropie unii de alții; cum cei ce din depărtare strângeau pumnii unul contra celuilalt, acum își strâng mâna și votează unul pentru altul. Căci pot fi și trebuie să fie și deosebire de vederi între oameni, și cu toate acestea să se cinstească unul pe altul.

Hainilor cari atâta vreme ne-au învrășbit nu le place această armonie în biserică, precum apare din furia dată pe hornul infect al «Deșteptării» din Brașov.

Îngăduința împrumutată a fost caracteristica sinodului de estimp, ca prin aceasta să se dea indemn la și mai mare apropiere, ca să piară dintre noi dușmănia și toți să conlucrăm la binele comun, la întărirea temeliei bisericei pe care stă zidită și națiunea.

Sinodul a fost încheiat cu un călduros cânt prezidial, în care P. S. Episcop Ioan I. Papp a dat curs liber mulțumirii sale sufletești, că vede încheiate raporturile în dieceză.

La acest cuvânt de încheiere a dat răspunsul dl Paul Rotariu cu aceeași căldură și mulțumire sufletească, de chipul cum a fost acest sinod condus și cum s'a lucrat spre întărirea bisericei. Pentru noi este prețios lucru a auzi această mulțumire chiar din rostul domnului Paul Rotariu. Rămână duhul păcii între noi.

Străinătatea și alegerile dela noi. *Vestea despre lupta electorală așa cum o înscenează guvernul actual care anunțase în programul său sufragiul universal, a produs în Franța impresie penibilă. În numărul său de aseară, marele ziar «Le Temps» după ce publică rezultatul primei alegeri, mai adaugă:*

«Ministrul de interne, dl Andrassy, a lansat un circular către sub-prefecți, dându-le ordin să nu facă presiune oficială, dar să pândească influența preoțimeii în «terorismul naționalităților», îi provoacă să aresteze imediat pe oricine ar cerca manevrări de «terorism» antimaghiar. Drept aceea număratoarele arestări au avut loc, mai ales între Români, unde lupta electorală se face mai mult prin broșuri decât în adunări publice, căci oamenii puterii îndată astupă gura oratorilor dacă fac propagandă antimaghiară. Garnizoanele sunt întregite; regimente au plecat din Viena spre Transilvania. În modul acesta e înțeleasă libertatea electorală și dreptul naționalităților în Ungaria.

Fructele maghiarizării. O dovadă vie, luată din viață, așa că nu se poate nega, despre urmările stricătioase ale încercării de maghiarizare, ne dă ziarul »Die Donau Wacht«. Iată ce lucruri triste trebuie să constate:

»Una dintre comunele cele mai vestite, ținută cu drept cuvânt de comună de model, a fost până deunăieri Franzfeld lângă Panciova. Locuitorii satului, toți șvabi, erau vestiți, că nici unul din ei n'a fost vreodată închis, erau vestiți pentru școlile lor cele mai bune și mai frumoase din tot jurul, pentru averea și sânguința lor. După încetarea graniței militare și-au păstrat încă mult timp calitățile; prin expansiunea lor amenințau jurul cu germanizarea, câștigând mereu teren dela sârbi și români. Elevii eșiți din Franzfeld erau cei mai buni.

Iară astăzi? Da și astăzi își trimit Românii, și Sârbii băieții la școală în Franzfeld, dar acolo nu mai găsec cinstea și frica lui Dumnezeu, ci des-trăbălarea și desfrâu. Eară vina la toate e, că li-s'au luat școlile și li-s'au dat în locu-le școli ungurești, cari cresc analfabeți, adevă oameni cari nu știu nici ceti nici scrie.

Pruncul de 6 ani vine la școală fără să aibă vre-o cunoștință de limbă ungurească și aici e chinuit 6 ani de zile, învață tare puțin să cetească și să scrie ungurește, dar să vorbească de loc.

Și fiind că limba nemțească nu să cere, n'o știe nici pe aceasta. Și așa să întâmplă, că feciorii de 20 de ani au așa puțină învățătură, că nu pot ține paș cu celelalte popoare.

Dar cu atâta nu-i destul. Cu prostirea oamenilor vine și scăderea cinstei. »Boala ungurească»: lenevia și îngâmfarea îi cuprinde pe toți. Pușcăriile sunt pline de hoși și tâlhari. Să mai vorbește ca'n povești de vremurile când nu era nici un om din Franzfeld în închisoare.

Trebuie să crezi, că stările acestea sunt pe placul celor dela stăpânire. Îți pare, că voiesc nimicirea culturală și morală a șvabilor, ca să-i poată maghiariza cu atât mai ușor.

Aceste stări au produs între Germanii din Banat o mișcare de apărare națională, azi încă neînsemnată, dar cu mare chezuială pentru viitor.

Această înviere s'a arătat deja la alegerile de ocum și sperăm că va cuprinde cu totul pe toți Germanii.

Mărturisiri. »In zadar obicinuiam să cităm exemple engleze în lupta noastră parlamentară și dorința noastră continuă platonice după așa zisa rotație a partidelor la guvern. Când este vorba de alegeri, se dovedește puterea faptului geografic că suntem mai aproape de Balcani decât de Anglia. Guvernul face o presiune strașnică asupra țării ca Bánffy, sau face un pact, sau pornește o goană patriotică — teroristă — rezultatul totdeauna este acelaș: o majoritate guvernamentală colosală și nețărmită. De data aceasta balcanizmul este mai triumfător decât oricând.»

Astfel scrie o foaie ungurească, »Az Ujság« despre alegerile ungurești. Iată cum conclud:

»Țara va putea vedea peste puține luni că din aceste alegeri făcute cu un balcanism nemăsurat nu va putea eși un parlament în stil englez, ci numai în stil balcanic.»

Ce să mai zicem noi la astfel de mărturisiri?

Dela comitat.

Pe 7 Maiu e convocată congregația extraordinară a comitatului Arad, pentru a lua cunoștință despre demisia fișpanului Vásárhelyi, numirea celui nou conte Károlyi și fixarea instalării acestuia.

Românii nu vor lua parte!

Deputați naționaliști aleși.

Români. Comitatul Arad: Vasile Goldiș (Radna), Dr. Nicolae Oncu (Iosășel), Dr. Stefan Pop (Șiria), Dr. Ioan Suciu (Boroșineu).

Comitatul Caraș-Severin: Coriolan Bredeceanu (Oravița și Bocșa), Dr. George Popovici (Lugoș), Dr. Stefan Petrovici (Zorlent), Dr. Aurel Novac (Sasca).

Comitatul Alba-Inferioară: Dr. Iuliu Maniu (Vințul-de-jos), Dr. Alexandru Vaida (Ighiu).

Comitatul Făgăraș: Dr. Nicolae Șerban (Arpaș), cu aclamațiune.

Comitatul Hunedoarei: Dr. Aurel Vlad (Orăștie), cu aclamațiune, Vasile Damian (Baia-de-cris), cu aclamațiune.

Comitatul Solnoc-Dobâca: Dr. Teodor Mihali (Ileanda-mare), majoritate de 500 voturi.

Slovaci. Matei Bella (Liptószentmiklós), Francis Iehlicska (Bazin), Ferdinand Iuriga (Stampfen), Vasile Blacho (Morvaszentjános), Martin Kollár (Sâmbăta-mare), Milán Hodja (Culpin), Franz Skicak (Bóbró și Namesto).

Sârbi. Mihai Polit (Kikinda mare), Ioan Ma-noilovici (Ozora), Dumitru Musicky (Titel), Ioan Mrksici (Törökbecse).

Rămași în minoritate.

Comitatul Arad.

Cercul Chișineu: Ioan Russu Șirianu cu 1042 de voturi, față de 1083 ale lui Lázár Zoárd (kossuthist).

Cercul Sânt-Ana: Dr. Iustin Marșieu cu 606 față de 1236 ale lui Mahler și 450 ale lui Gantner.

Cercul Pecica: Dr. Aurel Novac cu 643 față de Vásárhelyi Béla cu 1253.

Comitatul Timișoara.

Rittberg: Dr. Victor Bontescu cu 1004, față de 1256.

Recaș: Ioan Pepa cu 836, față de 1115.

Moravița: Vladimir Spătariu cu 915, față de 1065.

Cocota (Orczifalva): Sever Bocu cu 682, față de 1130.

Becicherecul-mic: Dumitru Birăuțiu cu 796, față de 1057.

Com. Cluj.

Cojocna: Vasile E. Moldovan a rămas în minoritate de 530 de voturi.

Com. Caraș-Severin.

Caransebeș: Dr. Ioan Sârbu, minoritate de 235 voturi, 250 de votanți împiedecați de a vota. Să va petiționă.

Făget: Dr. Aurel Cosma a rămas în minoritate de 173 de voturi.

Comitatul Alba-Inferioară.

Dr. Aurel Cosma, Ocna-Sibiului, cu minoritate de 15 voturi.

Comitatul Turda-Arieș.

Dr. Josim Chirtop Trăscău cu minoritate de 102 voturi.

Comitatul Bihor.

Dr. Ioan Ciordaș 918 voturi, față de 1801; Dr. Dumitru Lascu Ugra a avut 444 de voturi; Dr. Nicolae Zigre Ceica, Coriolan Pap Aleșdi, Dr. Aurel Lazar Tinca, toți căpătând foarte puține voturi.

Comitatul Solnoc-Dobâca.

Dr. Vasile Lucaciu, Lăpuș cu 900 contra 1000, Ioan Vajda Voevod, Iclodul-mare s'a retras.

Comitatul Maramurăș.

Dr. Bilașcu s'a retras în urma ne mai auzitelor presiuni și abuzuri.

Balotaj.

Ciacova. Aurel Breban 715 voturi, față de 532 și 447 ale celor doi contracandidați.

Comlăușul mare. Costa Hadzi sârb naționalist și kossuthistul Várnay.

Török-Kanizsa. Alecsandru Ilici națion. sârb.

Telegrame.

Alegerea dela Lăpuș a fost o rușine ne mai pomenită pentru viața constituțională a Ungariei. Cele mai neomenoase abuzuri și ilegalități s'au săvârșit.

Iată telegrama pe care am primit-o Mercuri:

«Lăpuș, 2 Maiu. Abuzuri și ilegalități revoltătoare. Majoritatea o avem, succesul ar fi sigur dacă prin apucăturile administrative nu s'ar face iluzorie ori ce libertate.

Dr. V. Lucaciu.

O telegramă de Joi anunță că fruntașul dr. V. Lucaciu a căzut întrunind 900 voturi față de 1009 ale contelui Teleky.

Beiuș 3/V. Abuzul și corupția sistemului vechiu domnește mai puternic în era nouă. Ciordaș a căzut, dar învingerea morală e a noastră. Alegerea vom ataca-o cu petiție. Ciordaș a vut 918 voturi, Barta Ferencz 1801.

Dobra. Alegerea a fost sistată din pretextul agitației. La 2 ore avea Rozvaș 239, Lázár 179.

Șomcuta-mare. Alegerea e în curgere. Spiritele agitate, învingerea foarte probabilă.

Megieșul-auriu. Sara avea Const. Lucaciu 500, contrarul Vécsey 800. Alegerea durează până dimineața.

Crăsău. Dr. Tătar a căzut față de kossuthistul Pilissy.

Budapesta. Au fost aleși 7 kossuthiști, Sándor Pál afară de partid; este un balotaj în cercul al VIII.

Barabás are 3 mandate: Bpesta, Oradea, Arad

Verbó. Alegerea a fost oprită. Învingerea naționalistului slovac Markovici era sigură. Pretextul e, că s'au pierdut actele alegerii.

Cehul-Silvaniei. Contra președintelui alegerii, s'a pornit cercetare disciplinară, pentru că a demisionat din postul de președinte în dimineața alegerii. — Noua alegere va fi în 16 Mai st. n.

D'ALE ALEGERILOR.

lupta dela Chișineu. Iacob Iluna, tăn cu stare, notarul Guiu (ales de Români numai pentru că era român, stăpânire nu-l părtinise de loc) din Cinteiu, precum și notarul român George Varga și omenii lui din Socodor, — iată cine au fost să cadă în cercul Chișineului candidatul român Russu Șirianu.

Lupta a fost de altfel pe cât de aprigă, atât de înălțătoare. Din satele Sinteia, Vădab, Sepreus, Pil, Vârșand și Vadas candidatul Lázár Zoárd n'a avut nici un vot românesc, unii Chereuș, Mișca, Raipos și Sinitea abea au putut rupe câte 4—17. Chiar din Socodor au dus mai puține (vre-o 60 Români față de 202 câți au votat cu Russu). Numai în Cinteiu au făcut spărtură și astfel Russu Șirianu a avut 1042 față de 1083 ale lui Lázár. *Dacă Cinteianii ar fi votat ca la 1905, Românii câștigau de bună seamă, căci cele 29 voturi românești din Cinteiu (câte s'au dat lui Lázár) ar fi fost destule pentru a învinge.*

Bine s'au purtat și Zărândeni. În frunte cu preoții Aurel Iancu și C. Popa, și învățătorii L. Oprean și Rufu, au venit 127 alegători, iar spre seară Nistor Flueraș, econom fruntaș, a mai adus 10. Mult au obosit în acest sat apoi economii Toader Siniteanu, Dimitrie Blidar și Vasile Ardeleanu. Numai Găvrilă Varga a rămas acasă, trăgând nădejde la — birăire.

Cei dintâi au sosit alegătorii dela Socodor, pe jos, în frunte cu preoții Aurel Varga și Aurel Popa, între ei candidatul Russu Șirianu. Învățătorii Buștea și Crișan d'asemeni erau cu poporul. Sună banda și tineretul cântă vesel.

Pe jos au mai venit apoi mândrii Sinteni, în frunte cu un șir de fete îmbrăcate ca la sărbătoare și cu o adevărată pădure de steaguri alcătuite din flori. Era ceva înălțător. Cu poporul erau preotul Mihuta și bravii învățători Costa și Buzila.

Tot așa au venit Nădăbanii falnici, ai căror preoți (Muscan, Laurențiu și Crainicu) sunt de model, iar D. Boar, învățătorul d'asemeni un Român de rară însuflețire. Tinerii cărturari N. Popescu (agricultor diplomat) și Adrian Popescu (jurist) au fost la culmea chemării. Peste tot, afară de Cinteienii susamintiți, Românii și-au făcut datoria cu sfințenie. Preoții G. Târziu (protopop Chereuș), Urșuț și Vuculescu (Sepreus), Ciobriș și Pantoș (Vârșand), Raț și Petrovici (Pil), (între Pileni deosebitu-s'a apoi învățătorul Stefan Leucuța), Avram și Pinter (Mișca), Machiș (Vădas), Popovici (Talpoș), E. Popovici (Sinitea), I. Iancu și Iustin Iancu (Cinteiu), precum și învățătorii *toți* au fost la postul lor. Nici nu se putea altfel: șeful lor Dr. Trăilescu din Chișineu premergea cu bună pildă.

Toată ziua însuflețirea era mare. Ungurii n'au lipsit nici unul dela vot. Românii din Socodor însă au lipsit vre-o 50. Dintre Unguri vor fi votat și morții, căci cine să controleze?

Jandarmii s'au purtat ca sălbatici. Husarii săreau între Români. Dacă nu era între alegători candidatul și aranjatorii mulți, lupta s'ar fi sfârșit cu moarte de om, căci s'a făcut totul pentru a-i întărâta pe Români și a pricinui astfel gâlceavă. Am căzut numai cu puține voturi. În viitor ne vom strânge mai bine rândurile.

T. Recaș. În 30 April s'a dat luptă cumplită în Recaș între partidul nostru național și între cel al feudalilor. După presemne eram siguri că să va da cum s'a dat. Încă Mercuria trecută notarul comunal din Belinț, un neamț renegat, a oprit pe candidatul nostru Pepa să-și rostească programul, pentru că a sosit cu jumătate de oră mai târziu decum era înșinuată prezentarea. Ipoi apoi l'a oprit pretura din Recaș să-și țină cuvântul-program în Topolovățul-mare, unde s'au adunat oameni din mai multe sate. Pentru ca lucrul să meargă strună, în Belinț au fost conșinați 4 gendarmi, iar la Topoloveț, pe lângă gendarmi și miliție. Abia după intervenire la ministrul de interne, a putut părintele Pepa să rostească Duminecă după amiază cuvântul său de program. Dar să înțelege, că după cele întâmplate Joi, oamenii s'au temut să meargă în număr mai mare, mai ales că prin satele românești din jurul Recașului au fost de Joi așezate cătane.

În Chisătau, unde de asemenea e notar un neamț renegat, candidatul nostru n'a fost lăsat să-și rostească programul în apropierea școlii, unde se adunară alegătorii, fără provocat de gendarmi, la ordinul notarului, a trebuit să meargă înaintea unui birt.

În ziua alegerii, ospătăriile din Recaș toate au fost ocupate de partida contrară, așa, că ai noștri toată ziua au fost nevoiți să rabde, iar orașenii să purtau obraznic cu ai noștri, cași-când cei mai mulți dintre ei n'ar trăi cu ajutorul românilor.

Președintele Dr. Stura de dimineața a dispus ca un partid să stea într-o stradă și celalalt în alta; iar piața să rămână goală. Această dispoziție însă din partea contrară în curând n'a mai fost respectată, inundând din ai lor cu droaia în piață și trecând mulți chiar și printre ai noștri, cu scopul de a ademini pe unii să treacă la ei.

Cu toate acestea, în urma firei lor perverse și denaturate, un solgăbirău, aspirant la postul de protopretor, întruna mergea la președintele de să jelbuia, că partizanii lui Pepa sunt nestămpărați și infestază pe ai lor.

Simptomatic lucru că și un locotenent, trimis pentru susținerea ordinii, care după poziția sa

trebuie să fie neutral, s'a atașat contrarilor. Și el a mers de a pârât la președintele, că un om de ai lui Pepa, a dat după el cu o bucată de țigla și că pe acel om văzându-l el însuș, a lăsat să-l prindă gendarmii.

Mergând președintele la fața locului, s'a convins că provocătorii au fost tocmai partizanii lor, și că cu bucata de țigla — corpus delicti — prezentată de oficer, nu el, fără preotul român din Topolovăț, a fost lovit, să înțelege de unul dintre ai lui Heinrich.

Președintele comisiei a doua, contrar legii, a excepționat vre-o 20 alegători de ai noștri. Tot la această comisie însă, câțiva alegători de ai noștri au depus la protocol că li-s'a dat câte 10 cor. ca să voteze cu Heinrich.

Caracteristic este că, pe când comisia primă la care s'au dat mai multe voturi — 932 — a terminat, întruna cu ora de încheiere (zărora), la 7^{1/2} seara, pe atunci a doua abia a încheiat la 10 oare seara.

Tendența — să zice — ar fi fost asmuțarea contrarilor ca să încere pe ai noștri. Ai noștri însă, oameni pacinici și de ordine, când au simțit ce li-se pregătește, după ce și-au dat voturile, s'au îndepărtat frumos.

Că recășenii s'au purtat cu vrăjmășie față de ai noștri și că au avut gând rău față de ei, să învederează de acolo, că Duminecă în de seară, mergând învățătorul din Ohabaforgaci să întrebe dacă votarea să poate face și fără biletele de votare, numai decât l-au deținut la casa comunală și abia Joi după amiază, pe la oarele 4, fără a să fi luat protocol cu el, a fost eliberat din închisoare, la intervenirea protopopului din Belinț, în urma ordinului dat de președintele alegerii.

Având în vedere terorismul exerciat din partea administrației, dărza grozavă contra părintelui protopop Pepa pentru că câteodată călțue pe câte unul în congregația comitatului; că contracandidatul milionar n'a cruțat jertfele materiale; că în cercul nostru acuma pentru primată am pășit cu candidat național și în fine că alegerile, făcându-se în pripă, ne-au găsit cam nepregătiți, putem susținea cu fruntea deschisă, că rezultatul este încurajator pentru viitor. Noi am avut 834 voturi și contrari 1015.

Însuflețirea în partea noastră a fost nemai pomenită. La proxima alegere, ori când și cum va veni, suntem siguri de reușită.

Moment dureros și regretabil a fost votarea româniilor greco-catolici, cu puține excepțiuni, în frunte cu preoții lor, pentru candidatul străin; disgustător și revoltător a fost, când nefericitul preot din Budinț, sprijinit de brațul ginerelui său, care-i este capelan și de al unui uitat de sine credincios al lor, s'a prezentat și și-a dat votul în limba ungurească — deși președintele vorbește bine românește — pentru dr. Heinrich.

Tot asemenea o surprindere neplăcută ne-au făcut preoții sârbi, cari în fruntea alegătorilor sârbi, cari până la unul i-au urmat, au votat pentru candidatul contrar și nu pentru cel național, cum ne-am deșteptat.

Se vede că nu li-s'a dat aviz din partea conducătorilor lor, sau doară — precum s'a auzit vorbindu-se, — pentru că au primit poruncă dela vlădica lor din Timișoara, ca să voteze că omul stăpânirii și nu cu al nostru.

Ținuta neromânească, necvalificabilă și ticăloasă a românilor greco-catolici și a unor lacomi gr.-or. ne-a cauzat căderea.

Dacă cele 157 voturi, date de acești nefericiți români candidatului contrar, s'ar fi dat candidatului nostru, noi am fi avut 991 voturi și contrarii 840, va să zică am fi avut majoritate absolută și alesul nostru ar fi fost proclamat ales deputat dietal.

Juda, trădând pe mântuitorul, și-a luat plata; poate că și ei își vor lua-o la timpul său, căci vinderea de neam reclamă răsplătire.

Nemții, deși unii au fost făgăduit că țin cu noi, până la unu au votat pentru contrar.

Poate să vină însă vremea, când să se căiască de ticăloșia lor de acuma. Vederemo!

CANCELARIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.
(Lângă banca „Victoria“.)

Pregătește planuri și specificări de șpese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, conzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifica și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm indeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

Alegerea dela Cocota. (Orczifalva, comitatul Timișorii).

(Dela trimisul nostru special).

În numărul de ieri am dat un raport mai scurt despre această alegere. Am spus că ea a fost una din cele mai frumoase și cele mai însuflețite ale luptei noastre electorale. Deși ea nu s'a sfârșit cu câștigarea acestui mandat, biruința noastră morală este neîndoioasă. Bravii noștri țărani bănățeni în frunte cu preoții și învățătorii lor și-au făcut pe deplin datoria, rezistând cei mai mulți ademenirilor, înfricării și presiunilor din partea slujbașilor ticăloși și îngâmfaiți.

Se știe că dl Sever Bocu, candidatul național al acestui cerc, venise numai cu trei zile înainte de alegeri aici dela cercul Rittberg pe care-l cedase dlui Victor Bontescu.

Această candidatură târzie a fost cauza căderii noastre. Lipsindu-i timpul material de-a organiza lupta, dânsul totuși a cutreerat toate comunele acestui cerc, deșteptând poporul pretutindena și fiind primit cu bucuria entuziastă de care numai poporul nostru este în stare. Spre durerea sa dânsul a fost oprit de administrație să vorbească în câteva comune și anume Gyarmata, Covăcița, Bencecul-românesc și Bencecul-nemțesc.

Cu puține excepții preoțimea și învățătorimea noastră a fost la înălțimea chemării sale. Mai cu seamă preoțimea prenumăra în șirul ei mai mulți tineri harnici eșii din generația cea mai nouă cari ne îndreptătesc la nădejdi bune pe viitor. Între aceștia să cuvina să dăm locul de frunte dlui Nicolae Vulpe, preotul din Jadani și dlui Petre Șepețianu. Ei au o parte foarte însemnată de merit în organizarea turneului și a alegerii. Cu un desinteres vrednic de laudă și cu un entuziasm național fără păreche ei au lucrat neobosiți la marele succes moral obținut în puține zile în acest cerc.

De asemenea amintesc naționalismul jertfitor al duoi fruntași din Jadani: Nică Lăzărescu și Ioan Danciu. Amândoi au lucrat cu răvnă și neobosire pentru alegere și trebuiesc socotiți printre cei mai buni români ai acestui cerc.

De Sever Bocu și-a început turneul său prin cercul nostru în 21 Aprilie încheiata raporturii de trăsuri și călăreții din comuna Jadani plecarea sa a fost triumfală. Prima comună a fost Carani (Mercezifalva) locuită de germani. Discursul său de programă talmăcit de un student pe nemțește a fost foarte bine primit.

În Hodoni părintele Cornel Popovici a bine-vențat pe candidat într-o cuvântare potrivită și modestă.

Deși sosirea noastră la Sat-Chinez nu a fost vestită dinainte totuși sătenii s'au adunat în număr destul de mare să asculte vorbirea dlui

Bocu. În Bărăteaz simpaticul preot Crâșmar și în Călacea harnicul preot tânăr Tocitu au făcut mult pentru buna primire a candidatului. În Cocota, (Orczifalva) locul alegerii, alegătorii germani au ascultat cu multă atențiune și aprobare vorbirea de programă în care li-se vestește trezirea sentimentului național german și unirea cu românii pentru recucerirea drepturilor naționale. Sfârșitul zilei îl făcu marea și bogata comună bulgărească Vinga. Aici inteligența maghiaroidovească împănată cu pene patriotice pregătise o manifestație împotriva «agitatorului valah». Dar vorbirea dlui Bocu, rostită unguerește pentru bulgari și unguri, a desarmat cu desăvârșire pe cei cu gânduri rășboinice. Interruperile cari la început plouau, amuțiră curând și la sfârșit câțiva advocați și judecători veniră să-l felicite pe vorbitor. Acest discurs a fost de bună seamă un mare succes al nostru.

A doua zi Sâmbătă plecarea din Jadani a fost tot atât de frumoasă și însuflețită ca în preziua.

E o vreme minunată. Soarele scânteiază peste bogatele și mănoasele câmpii bănățenești. Steaguri falfăie și călăreții în lung șir înaintează printre holde.

Ajunși în Seciani suntem primiți de un strălucit banderiu și alai de trăsuri. Treascuri bubuiesc și două frumoase arcuri de triumf ne salută. Venerabilul părinte Damsa însuși ne salută printr-o vorbire plină de gândiri. De asemenea amintesc zelul dlui preot Roman și al învățătorului Suciu.

Aceiaș primire frumoasă o avem în Fibiș unde și germanii ascultă cu plăcere vorbirea de programă.

Și acum urmează impresii dureroase și revolțatoare.

Comuna Bencecul-românesc ni-au trimis pe bravii ei feciori călări și în căruțe ca să ne întâmpine. Dar în capul satului ne așteaptă 12 jandarmi cu pene de cucoși și cu sulite.

O întârziere de o jumătate de oră a dat pretext puterii publice de a ne opri poposirea în acest sat.

Tot satul ne așteaptă în haine de sărbătoare. Pe o mare și stantă bucuroasă vesudă și dorim de zecimi de ani de împilare. Dar jandarmii nemiloși vin pe urma noastră și nu ne îngăduiesc nici măcar să ne coborâm din trăsuri. O milă nespasă și o răzvrătire înăbușită ne umple inima când lășăm în urma noastră suflete amăgite și brațele întinse dornic după noi.

În Bencecul nemțesc și în Ianova iarăși suntem opriți de a vorbi. În acest din urmă sat o însuflețire și răzvrătire pălămașe-zbuciumă mulțimea cea mare adunată lângă biserică. Dar opreliștea barbară amuțește glasul candidatului. O a-

gitație fără de hotare stăpânește mulțimea. Un cuvânt, un semn ar ajunge spre a o face să izbucnescă grozavă, sălbatică și sângeroasă.

Cu greu izbutește dl Bocu să potolească mulțimea. La plecare corul țărănesc — meritul dlui învățător Putici — pășește în fruntea trăsurilor cântând așa cum numai corurile bănățene știu să cânte. Tot satul ne însoțește.

În capul satului ne oprim și dl Bocu mulțamește poporului mângându-l. Este o priveliște admirabilă. Sute de bărbați voinici, și mai cu seamă o minunată salbă de femei de o frumusețe neîntrecută, cu fețe albe, fine și curate, cu ochi plini de duiosie umedă. Ca catrințele lor colorate și țesute cu un gust măestru și fin, ele dau o priveliște bogată și pitorească. Plecăm, dar ni-se pare că în acest sat am lăsat ceva înapoi ce ne umple de durere și dor de a ne întoarce iarăși aici în mijlocul unei iubiri atât de adânci și de curate.

În Remetea vorbirea dlui Bocu este supra-vegheată de procurorul trimis anume pentru aceasta.

Pe a treia zi 21, Duminică adunările ni-se opresc în mod bruta! Cu mare greu ele se permit pentru 3 comune: Bruckenau, Murani și Cerneteaz. În aceste două din urmă avem iarăși o frumoasă primire caldă și românească. Meritul este al d-lor preoți M. Moldovenescu și P. Șepețianu în Murani și a d-lor N. Micluța și Șoinu și a învățătorilor harnici Iulian Vulpe, Milailo vici și Pavel Ludae. În Jadani suntem primiți cu mult alai și bucurie.

Alegerea. Ea a fost liniștită în afară, dar lină de mituri și scârboase beții în partidul ce-ait, iar la noi înălțătoare prin marea jertfire și entuziasmul partidului nostru. Toate satele noastre au votat în frunte cu preoții și învățătorii mergând la urnă cu fruntea senină cu inimă-rată ca la cuminecătura. Excepție a formatemetea, de unde au lipsit în contra făgăduer amândoi preoți, Toldan și Ionescu. Din pra aceasta partea cea mai mare a satului trecu partea lui Szivák. Câțiva dintre ei mușcașe mustrarea conștiinței veniră însă la noi, arătând că se vor înmăna, prețul vânzării lor. Ce rușine! Prețul unui bou gras știm că este de câte 250—300 de coroane, iar al unui suflet de român din Remetea de câte 5 coroane! Cu atât vă simțiți voi mai răi fraților Remetenii decât vița!

— Vom vinde biserica Jidanilor ca să pună cucuruz în ea, că ne-au părăsit preoții, zicea un Remetean.

Insemnat a fost faptul că am primit vre-o 60—70 de voturi germane. Din Hodoni însuși «chinezul», primarul neamț a votat cu noi. Din Cocota am avut vre-o 27 de voturi germane.

«DIC MO».

— Anecdota. —

Când a fost, nu-mi vine 'n minte,
Dară știu c'o fost odată,
Că s'o dus dada Nicula
La oraș cu covată.

Să o vândă și să-și ieie
Câte ceva de mâncat
Că erau câteva zile
De când bietu-o tot răbdat.

Hai să duce la o șatră
Să-și cumpere bucațele,
Ș-ajungând acolo vede
Lucruri mari și mărunțele

Ce scipeau de-i luau ochii
De mândre și lucitoare.
Vede col' păpușe, doamne,
De gândeai că's domnișoare,

Și 'ntr'un colț vede-o oglindă
Stând măi drace 'n picioare
Și cum mi se vede 'n dânsa
Strigă de să se omoare:

«Dic mo drace», «dic mo drace»,
Bat'o sfântu să mi-o bată,
Zice Cula cătră Răpa
Văzând oglinda ciudată.

Uite Răpo, vezi pe dracu,
Bat'o sfânta născătoare.

Și toți ingerii din ceruri
Și mi-o bată sfântu soare,

Că e numa de o palmă
Și te arată pe cum ești,
Negru mai sburlit la barbă
Numai nu poți să grăiești!

Și văzând pe neamțu 'n șatră
Îl întrebă ce preț are,
Uitând Cula că-i foame
Și că-i trebe de mâncare.

Ajungându-se cu târgul
Îș desface cea năframă
Și-i numără toți creștării
La neguțător în palmă.

Apoi luându-și oglinda,
Merge tot în ea privind
Fără să bage de samă
Că-i însătat și flămând.

Ajungând însă la-o vale,
Cum în ea mi-s'a uitat
Se trezește drept în apă
Până la pele udat,

Și în spaîma lui cea mare
Dând din mâni mi-o scăpă
Și văzând că cum să duce
Începu să strige așa:

«Dic mo, bat'o sfânta cruce
Că drăcoica și 'nota!»

SĂCUIUL ÎN TREN.

A plecat săcuiu-odată
La alegeri de ablegat,
Căci așa a dat porunca
Domnu notarășu din sat,

Și scoțând bilet în gară
Pentru trenul personal,
Că sosește acceleratul
Domn șef dat'a semnal,

Iar' săcuiul scurt la minte
Să suie 'n accelerat
Și când călăuzul vine
Și'l găsește mort de beat,

Mi'l hățește și mi'l scoală
Și mi'l roagă de bilet,
Iar' văzând nerânduiala
Zice: «Nu e bun bilet,

«Asta-i pentru personalu
Nu pentru accelerat
Dumeata trebui să ștăpte
Pân'o venit cel alalt».

— «Tot atât», zice săcuiul,
Io-am cerut să-mi dea bilet
De nu-ți place, că merg iute,
Zi-i la tren să meargă 'n cet.

Teodor A. Bogdan,
inv. în Bistrița.

Di Bocu le-a mulțumit deosebit pentru aceasta. Din Călăcea germanul Waldeck ne-a adus mai multe voturi nemțești. Amintim apoi că din Vinga au votat cu noi afară de părintele român Cimponer, vre-o 75 de alegători bulgari și un socialist ungur.

Rezultatul a fost următorul:

Szivák	1130 vot.
Sever Bocu	682 »

În viitor acest cerc va putea fi cucerit cu siguranță pentru noi.

Alegere sângeroasă. Legea, care oprește mituirea și cumpărarea la alegeri a ablegaților, este cu totul călcată în tină, și neținută chiar de notarul nostru, care cu ajutorul primarului din comuna Lalașinț, care a dat poruncă stregerilor comunali, întovărășiți de doi corteși din Făget, Elek Kuriak și bătrânul »Asbe« în 29 Aprilie a. c. de cătră seară, să cutrupe alegătorii noștri dietali și să-i ducă în tabăra contrarilor cu gendarmii, acești din urmă din uliță în uliță îi apăra ca corteșii lor să nu li-se întâmple nimic.

Notarul Veinczier Gyula cu Micurescu Toma poreclit »umflat« îngrășat cu »tremuriciul« d. notar, Sâmbătă înainte de alegere a cutrierat satul și pe tot alegătorul l'a chemat la casa comună și între patru ochi a pertractat cu ei, nesfiindu-se a chema înaintea sa și pe învățătorul nostru Stefan Mihailovici, care și-a dat votul său cu bravul nostru candidat Dr. Aurel Cozma.

Și ea ce urmare a avut această corteșire: rupseră de cătră noi pe Toma Micurescu primar om în tare bună, George Vucescu al doilea jude, pe Alăndru Radescu supra numit »cioroi« pentru iu'ea de argint, sgârcitul de el — Dal — care pă lege nici nu are să fie alegător, că și-a p't tot pământul rămas dela strămoși, și Geor Males »bogatu«, care în fală se sui spreșinea comunei noastre cu »Jidovii« în hînși se duseră să ne vândă streinului Dr. Ha Frigyes de program »kossuthist«. Ce or pri și ce au primit, dela dujmanii noștri să ia în prag și prin tălpoane; că mergând ei la cere cu gendarmii, ei iritară pe cunoscuții în Băca-mezeu, încât azi unul e mort și cu mâna ruptă, și unul pușcat prin picioare gendarmi, pe cari îi cunosc că sunt din Batta or lua ei plata după faptele lor; poporul din mezeu vorbește, că alegătorii conduși de ei rână în fală le-a arătat, bancnote de 20 coe, banii lui Jüda și pentru aceasta e unul și unul cu mâna ruptă, și unul împușcat prin picioare. Când a întreat fostul primar din Batta pe gendarmi, că cum de ei conduc în căruță pe alegătorii dietali? Ei au răspuns: că au poruncă să apere alegătorii cârmuirei; întreg poporul ne-a p'tor se mira de aceste mirozării și e adânc indignat pentru aceea, că de ce nu apăra ei și pe alegătorii cari să duc să voteze din convingere?

Lipitorile satului, până preotul și învățătorul a făcut rugăciune în s. biserică, atrăgeau alegătorii cătră ei, și îi strigau »frate« dar după alegere iară rămân ei »goi« adecă proști.

Eu încă am întreat pe corteșii din Făget că cum vin ei în depărtare de 34 de kilometri la corteșit. Ei mi-au răspuns, că au permisiune legală; cum de nouă numai nu ni-se dă permisiune de acest fel.

Tari în credință s'au arătat: Ioan Hadu, preot Stefan Mihailovici, învățător, Teodor Rachitan, Gligor Sanca, Milente Țigu, Aron Grozescu, Partenie Danca și Males George (beca) iară cei de mai nainte amintiți și-au lăpădat pe sângele lor, rușine să le fie; vor vedea ei ce lege le va aduce lor ablegatul »kossuthist« când va fi vorba în Dieta țării de a da vot la toți, și altele.

Vă rog dle redactor să dă aceste șire să le știe și comuna noastră, și ca să facă tot așa și Batta, că acolo cu popa Miloș cu tot au votat cu streinul.

Așa s'a sfârșit alegerea cu sânge, din cercul Făgetului, căzând Dr. Aurel Cozma.

Milentie Motiu, martor ocular.

Alegerea din Párdány. În acest cerc, unde sunt peste 2800 alegători, voturile românești și sârbești întrec pe celelalte cu o majoritate neînsemnată de 100—200 voturi. Prin urmare învingerea candidatului național ar pretinde o abnegație fără seamăn și o solidaritate, care între împrejurările de azi înzadar ai căuta-o mai cu seamă prin cercurile mixte din Bănat, unde s'a coruptat, mai mult de 30 de ani dearândul fără

rușine. Și că voturile naționalităților s'au împărțit în așa măsură, după cum vom raporta mai la vale; este a se atribui mare parte datinilor rele, cari s'au încuibat sub sistemul »liberal«, așa că alegeri fără băntură și papricaș, sunt privite pe aici de lucruri utopice.

Partidul național sârbesc a candidat în acest cerc pe dl Alex. Vuici un tânăr foarte simpatic și distins, advocat în Zombor. Contracandidați au fost: Dr. Coloman Kiszely advocat în Madoș cu program kossuthist și Dr. Paul Daniel proprietar de partidul constituțional.

Din nefericire, candidatul naționalist în primele zile ale turneului său, s'a îmbolnăvit foarte grav, așa că în comunele românești nici nu s'a putut prezenta. Tocmai de aceea voturile românești cari le-a căpătat, sunt de o nespūsă gravitate, căci au fost date numai programului național fără a cunoaște pe candidat.

Față de alegerea trecută trebuie să constatăm cu bucurie, că inteligența noastră cu puțină excepție, a intrat fără șovăire în luptă.

De sine să n'țelege, că oamenii buni, căci astfel de oameni, ca bunăoară preotul român din Foeni, Nicolae Popa, care provocat fiind să țină la partidul nostru a declarat preotului sârbesc din loc, că »cu porci nu merge«, — acest individ nu poate fi luat în seamă. S'a rușinat să voteze contra candidatului naționalist ca în rândul trecut, însă nu a putut să nu arate ce putem aștepta dela dânsul. Învățătorul Procopie Șimian tot din această comună încă a rămas acasă.

Cu acești oportuniști nu e nimic de început. Să ne însemnăm bine numele lor, ca să nu ne mai facem nici când de lucru a ne adresa lor.

Caz într'adevăr caracteristic s'a întâmplat în comuna Cebza. Avertu doi preoți, pe dnul Paul Cimponeriu, om din generația mai veche și tată a unei familii foarte numeroase și pe dl George Treta, preot tinăr de bună stare materială. Dnii preoți s'au înțeles cu învățătorul Ioan Gruescu, membru în sinodul eparhial, că în ziua alegerii își vor da votul candidatului naționalist. Au rămas îndărăt, până ce preoții își săvârșesc serviciul divin, însă când la plecare sub pretext, că preotul datran al n'indiziatului, dl. Treta și dl. Gruescu au declarat că nu voesc să meargă, ci l-au lăsat pe părintele Cimponeriu singur singurel, carele a și votat cu bărbăție cu candidatul nostru. Această purtare nu cere nici un comentariu.

Salutăm pe acest brav păstor a turmei sale dar înfierăm ținuta lor slabă și rușinos de oportunistă.

Brav s'au purtat preoții Vățian din Bobda, Ioan Tinca din Macedonia, Iustin Costa din Giulvăz, fieștecare în felul său. De un drag să vezi pe părintele Vățian, de temperament aprig și înflăcărat cum dă mâna cu părintele Tinca, blândeța și bunătatea întrupată, pe când seriosul Cota întregește acest trias admirabil, care te face să nu-ți perzi încrederea în viitorul neamului.

Pe învățători i-am văzut acolo, unde i-a chemat datorința și iubirea de neam: la lătura preoților și în fruntea poporului. Veteranul Simeon Miloș învățător pensionat în Macedonia a emulat în iubirea de neam și lege cu următorul său I. Savescu, cu I. Giuchici (Bobda) un tinăr de rară inteligență și cu Gruia Soceucanului un »corteș« neîntrecut.

Alegătorii români s'au purtat în genere bine dar nu prin toate părțile. Mai toți au fost cei din Macedonia, conduși de I. Avramuț, Mateiu Cateu și George Breban, naționaliști neîntrecuți.

Cebzenii au fost numai jumătate. Nu ne-am înșelat în cunoscuții naționaliști P. Olariu, I. Oădean și Florea Negheș. A lipsit dintre rândurile noastre proprietarul George Panloviciu, din motive pur personale și josnice. Vânzarea de sânge, acest păcat săvârșit este cu atât mai mare, cu cât, ca om cu legături familiare, a făcut și pe alții să părăsească steagul național.

Scandalos s'au purtat Giulvezanii. Am văzut mulți dintre dânsii chiar între kossuthiști, dar sub steagul național numai 10% au fost. Rușine să le fie.

Bine s'au purtat cei din Bobda, în frunte cu amicul nostru proprietarul I. Petroviciu și au intrat cu bărbăție în luptă și cei din Pustiniș, dar popa n'a fost nicăiri.

Cei din Foeni, cari în rândul trecut atât de brav s'au purtat, nu au fost solidari. Bravii noștri

țărani Ionică Glăvan, Solomon Martin și alții, buni naționaliști au stat neclintit, însă lui Ioșca Jehelian, carele a spart rândurile noastre, — îi poate fi rușine. Tot așa și directorului de bancă Ioan Țibu și fratelui său, cari de Români buni ce sunt, au alergat în tabăra lui Kossuth.

Am căzut, pentru că au fost comune mari sârbești, de unde nici un vot nu s'a dat partidului.

Preoții sârbești Moici, Mișici, Alexici și alții au dovedit o ținută bună, cu toate că între noi nu au fost atâți apostoși ca între sârbi.

Sufletul partidului au fost totuși proprietarii Mișcovici (Szt.-Márton), Toșa Raici (Sz.-Ittebe), Gagyzanski, Gigits Mata (Madoș).

După alegere am improvizat o mică convenire, unde am sărbătorit ziua, care a unit pe cei buni și bravi sub steagul partidului național. S'au cântat imnurile naționale. S'au rostit toast: advocatul Dr. Liviu D. Ghilezan pentru ideea națională și înfrățirea neamului sârbesc românesc; părintele Misici și Predici pentru Dr. Ghilezan, etc.

Am plecat cătră casă cu mândrie, căci floarea neamului a fost cu noi necorupați de nimenea, din curată însuflețire.

A căpătat:

Dr. Kiszely	951
Dr. Daniel	728
Dr. Vuici	493

Pecica-Română. În 30 Aprilie a fost alegerea de deputat dietal în cescul Pecica, alegându-se agraristul-kossuthist-guvernamental-constituționalul Vászrhelyi Dezső. Poporul nostru din toate satele, cu vrednicii lor conducători în frunte, s'au purtat foarte brav, votând cu toții pe distinsul fiu al poporului nostru Dr. Aurel Novac, întrunind 608 voturi românești, între cari și vre-o câțiva Nemți.

Ungurii, cari a au învins cu ajutorul Nemților din Glogovați, Semlac și N. Pereg au fost uimiți de solidaritatea Românilor. Pecicani cu vrednicii lor conducători în frunte: dnii dr. Dimitrie Barbu, și Sava Tămășdan, preoți; E. Moldovan, E. Hedeșan, S. Roja și P. Russu, inv.; Dimitrie

maiestri, au fost la culmea chemării lor. Numai reneatul Igrășan Elek a votat cu Ungurii dintre toți Români din Pecica, dar a fost răsplătit din partea poporului cu ocări, cum a și meritat.

Curticeni în frunte cu demnii lor preoți G. Mladin și I. Nicorescu, apoi înflăcărării naționaliști C. Mladin și Ispravnic urmați de bunii Curticeni încă și-au făcut datoria foarte laudabil. Numai prăpăditul învățător Mihăilă Dragoș, născut din Pecica, care s'a ortăcit cu rătăciți de Dumnezeu și de neam pocăiți din Curtici și din Macea împănându-se toți cu pene verzi a kossuthiștilor, s'au făcut vânzătorii maicii lor, votând cu Ungurii. Când l'au văzut Pecicanii pe bietul dascăluț Dragoș în tabăra străinilor împănăta gata, l-au cărăit ca pe un țigan răios, zicându-i: prăpădit, crescut cu creșterii din tasul bisericei noastre și cu bani ce și-au dat unii Pecicani din milă ca se nu pieri de foame, rușine să-ți fie ș. a. cum a și meritat.

Au urmat Măcenii cu bravii lor preoți L. Petrilă și Liviu Raț, cu inv. G. Iancu, urmați de bravii alegători Măceni, făcându-și datoria ca buni Români.

Nu altcum nici bravii Micălăceni în frunte cu dnii I. Morariu, preot și S. Mihuța, inv. urmați de naționaliștii țărani din Micălaca și-au implinit datoria cătră neam ca Români conștiențioși; excepționând dintre toți vestitul biró Kosma György și cu vre-o câțiva tot de pănura lui, cărora nici nu li-e rușine de fapta lor, votând cu străinii; iară alții rămând acasă.

În fine au urmat cei din urmă la rând: Semlacanii, în a căror frunte erau dnii preoți D. Canea și L. Adamovici apoi dnii inv. L. Ionescu și G. Roșu urmați de bunii Români fruntași Titus Guleș, G. Iustin, Teodor Mărină hornoești, cărora li-au urmat mai toți alegătorii, între cari și patru nemți, și votând toți cu candidatul nostru național.

Făcând parte din comisiunea de votare ca bărbat de încredere și scriitorul acestor rânduri, am fost agrăit de cătră un ungur din birou: »că mai bine era dacă nici nu candidați, căci așa numai cât v'ați blamat«.

Eu însă i-am răspuns, că din contră ne simțim mândri, foarte mândri de rezultat cu iubitul nostru

candidat, căci am ajuns la scopul sperat posibil, întrunind toate voturile românești — cu excepțiunea numerului de tot mic a rătăciților, cari au votat cu candidatul contrar, ceea ce nu împoartă, căci e lucru de obște cunoscut, că nu este popor și să nu-și aibă și gunoiul său — pentru candidatul național.

De astă dată nu se poate fâli alesul, că e ales și cu voturi românești; iar deputaților români aleși în alte cercuri, li-se oferă puțință să vorbească în casa țării și în numele nostru, de oare ce am votat cu programul nostru național roman.

Răspunsul meu, se vede că au avut efectul dorit de mine, de oarece Ungurul meu l'au comunicat și celorlalți membri ai biuroului, în a cărui urmare, de pe fețele acelora se observa un năcăz vădit.

Când vom ajunge acele timpuri de bucurie să recunoască toți frunțașii Nemților din patria noastră ce nesmintit au să urmeze, că interesele lor politice culturale și economice sunt în strânsă legătură cu aceleași interese ale celorlalte naționalități nemaghiare din patrie, atunci cercul nostru electoral Pecica precum și mai multe altele, ar putea trimite în Dietă tot numai deputați cu program național, căci majoritatea covârșitoare este a naționalităților: Români și Nemți, așa însă, resleși cum suntem, minoritatea din cerc, Ungurii se resfață adeseori câte cu doi candidați de ai lor; iar majoritatea se răsboește între sine pe care dintre candidați unguri, contrari intereselor majorității — să-i scoată biruitori. Până când oare să domnească o astfel de anomalie? *Cloșca.*

Herberti. Pe timpul domniei liberalilor opoziția într'una striga contra nepotismului și favoritismului. Și astăzi ajunși la putere, umplu țara de fișpani și deputați din fii și rudeniile lor. Intre aceștia sunt feciorii lui Wekerle, Polonyi, Madarász, Justh, Fernbach etc.

Numai Fedák Sári n'a avut noroc, căci a căzut și tatăl și fratele ei.

Să vede că talentele ei balletistice nu se ridică la nivelul intelectual și chiar moral al decăzutului nostru parlament. Dar mai e vreme. Eventual aceștia vor fi răsplătiți pentru meritul de a fi tatăl și fratele Măriei Sale cu ceva mărunțișuri: mai fișpan, mai secretar ministerial, mai jude etc. «Națiunea» le va fi în tot cazul recunoscătoare.

... în 27 Aprilie...

La Dobra, pe ziua de ieri, s'au luat măsuri aspre: s'a dat poruncă să nu fie lăsați în sat decât cei cu bilet. Notarii sunt însă ei atât de păcătoși să nu dea bilet decât oamenilor lor.

Iată publicația președintelui de alegere.

Din cauza, că la alegerea din 3 Mai a. c. nu s'au putea ține ordinea, dacă să va permite intrarea — în orașul unde se va ținea alegerea, — a tuturor nealegătorilor:

Dau de veste tuturor, că nu voiu permite în 3 Mai a. c. intrarea în orașul Dobra nici unui om, care nu e alegător; pentru aceea fac atent pe fiecare nealegător să nu încerce intrarea în Dobra nici în ziua alegerii nici în ziua înainte de alegere, căci și așa va fi depărtat prin putere armată, din partea jandarmeriei și miliției, de pe teritoriul comunei.

Numai acelor nealegători le permit intrarea, cari au *afaceri grabnice, cari nu se pot amâna* și numai pentru timpul acela.

M'am îngrijit ca fiecare alegător să primească la vreme *bilet de legitimație*; numai cu arătarea acestora pot intra neimpiedecați în locul de alegere. Iară dacă totuși vre-un alegător n'ar putea arăta din vre-o cauză oarecare acest bilet, autoritatea polițială, jandarmeria și comanda militară vor primi dispozițiile de lipsă.

Președintele alegerii:

Maylát.

Din cercul Cislădiei. După ce în cercul Cislădiei (Nagydisznod) com. Sibiiului alegătorii români întotdeauna au votat cu partidul guvernamental săsesc pentru candidatul deputat sas, după ce Sașii întotdeauna «liberali» și azi sunt contra votului universal — subscrisul înștiințez că irevocabil pășesc ca candidat de deputat dietal în cercul Cislădiei cu program național român, ca să dau prilej Românilor din acest cerc să voteze pentru un conațional de al lor și nu cu candidatul sas, care are mașrta partidului săsesc a nu sprijini postulatul cardinal național

al Românilor «votul universal secret fără restrinșere!» Vreau prin a mea pășire să fac școală cu alegătorii noștri să nu mai voteze pentru străini, când au candidați conaționali de ai săi căci cercul Cislădiei schimbându-se cenul electoral putem în viitor noi Români să-l câștigăm fiind noi majoritatea, iar biruința numai prin luptă se poate dobândi! — Și vreau ca lupta să se înceapă în acest cerc de acum, să știm cari suntem cu națiunea și cari suntem contra ei.

Rugându-vă să luați notiță în prețuitul ziar ce redigiați acestea îndemnând pe Români a sprijini candidatura mea — mă subsemn.

Al onoarb. red.

Racovița în 26/IV 1006.

Valeriu Florian,
preot rom. gr. cat.

Din cercul Moravița. În cercul Moravița s'a dat în 16/30 April o luptă frumoasă din partea Românilor, pentru candidatul naționalist Vladimir Spătariu. Lupta s'a sfârșit cu căderea noastră. Nu că am fi fost mai slabi, ci fiindcă s'au făcut din partea contrară multe fără de legi, căci au votat și cei morți, și cei ce n'au fost de față. Dacă ni-am fi măsurat puterile după dreptate, învingerea era să fie a noastră.

Am trecut ca prin foc, și prin arginții lui Iuda cari nici aici n'au lipsit, iar asemenea lui Iuda s'or găsit niște Români prăpădiți între cari și 2 învățători și un comerciant, sau comediant care n'au gustat papricaș poate de multă vreme, și care se poate face și Turc, Țigan, Jidov, ori și ce numai să capete un crețar. — Ceice ca Iuda au făcut, ca el să pățească.

Încă odată zic cercul nostru Moravița s'a purtat brav. Mai ales 2 comune: Coștei și Vărădia, care au peste 400 voturi, și toate au fost ale noastre fără de vre-o 12—15 prăpădiți contrari, cari au fost vezi Doamne, dintre artistele comunale. — Din comuna Vărădia a fost și o capelă română, care neîntrerupt a cântat «Deșteaptă-te române» și alte cântece naționale.

Iar conducătorii noștri precum: preotul din Solcița, din Coștei și din alte comune române și sârbe au fost în fruntea chemării lor, împreună cu învățătorii, apoi dnii avocați și alți inteligenți din Verșet. Onoare lor!

... și stana...

Intâmplări de tot felul. Alegătorul Pavel Rus din Otlaca a votat împotriva lui dr. Marșieu. Doi fii ai lui însă cu Marșieu. Aceștia au fost așa de înverșunați împotriva tatălui lor, că n'au mai venit să-l ducă acasă din Sântana cu căruța, iar cu trenul bătrânului i-a fost frică să meargă.

În cărciuma lui Matei Ardelean din Comlăuș oamenii și-au bătut joc de Rus Pavel în chip grozav.

Tot în Comlăuș Mihai Boar (Știger) a dus steag d'al candidatului neamț. Peste noapte i-a ars tot de lângă casă. Nici n'a mai îndrăznit să voteze cu Neamțul.

Loc deschis *).

D-sale dlui Dr. Emil Monța, cand. de avocat.

Iubite amice!

În Arad.

În urma încredințării tale, ne-am prezentat azi la pretorele cercual din Borosșeș Hajdu József și l'am provocat a'ți da satisfacțiune cavalierească pentru cuvintele ofenzatoare, ce ți le-a adresat în 30 Aprilie n. a. c., cu ocaziunea alegerii de deputat dietal, în Borosșineu. La aceasta susnumitul pretore a declarat, că aflându-se în esmisiunea oficioasă, dânsul s'a folosit numai de dreptul său de ofician public, chemat a se îngrijii de ordinea publică; — prin urmare nu să simte îndatorat a da satisfacțiune nimărui, în astfel de cazuri.

Sfârșindu-se astfel afacerea din partea ta după toate regulile cavalierești rămânem salutându-te cu deosebită conziderațiune.

Ai tăi sinceri amici:

Ioan Roșu.

Dr. Aurel Grozda.

Buteni, la 1 Maiu n. 1906.

Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 4 Mai 1906.

— **Hymen.** Dșoara Roza Lazar, Demerriu Boitor, fidanțați Oravița. Sincerile noastre felicitări.

— **Logodnă.** Anunțăm cu plăcere că amicul nostru Victor Tordășianu din Sibiu s'a logodit cu dșoara profesoară Eugenia Iovescu. Sincere urări de bine.

— **Ce-i asta?** Ni să spune, că antistia comunală din Micălaca ar fi tras în cercetare pe învățătorul Ivan Mihuța și pe coriștii săi pentru că la alegerile dietale ar fi cântat cântări naționale. Până unde vor să meargă cei dela antistia comunală? Așteptăm să vedem ce-i adevăr în treabă și apoi de, ne vom întreba de sănătate.

— **Tulipanomania.** Aceiași judecată pe care am esprimat-o și noi, o au și toate foile și revistele din străinătate, neinficiate de spiritul îmbătător de șovinism al foilor maghiare.

Astfel d. e. «Le courrier européen» din 27 Apr. face următorul comentariu unui articol din «Magyarország» al contelui Th. Batthyány, care vestește cu bărbăția unui adevărat civis domnia exclusivă a industriei și comerțului ungureș ce va urma din mișcarea națională a tulpanilor:

«Deocamdată Ungaria e numai de umătate ungurească și mai mulți de 20000 e ovrei dețin comerțul mare al Bpestei. Apoi! conte vorbește ca și când Ungaria ar fi cu deșvîșire izolată de restul lumii, fără schimb d'idei și produse cu țările, cari îi cumpără cercele și-i vând obiecte industriale și cărți. Maghiii tulipanomanii se înșală chiar și în alegerea școlului lor. Tulipanul lor e și la Turci și la Incezii Savoiei simbolul amorului violent, dar înstant. Oare pentru aceea să însuflețesc mai li de 20 de mii de doamne maghiare numai pentru acest simbol?»

— **Jubileul lui Lombroso.** Congreșter național de antropologie criminală care țesechis la Turin, a sărbătorit împlinirea a 5 ani de când marele savant Lombroso mun ca profesor.

Regele Italiei a trimis telegrafic felicitantului.

— **Bază pentru înțelegerea greco-romana.** «Politische Correspondenz» află din Constantinopol că cercurile de acolo se silesc, nu fără succes, să provoace o înțelegere greco-română în chestia aromânească.

Aromânii ar trebui să primească denumirea oficială de elino-valahi, în această formulă să crede a se fi găsit o bază mai potrivită spre a se ajunge la o înțelegere.

Patriarhatul ar avea să-și exerciteze autoritatea supremă asupra elino-valachilor, pe când s'ar recunoaște Românilor dreptul de a-și supraveghea viața intelectuală și dezvoltarea lor națională.

Acum se urmează discuțiile asupra amănunțelor înțelegeri, care, totuși încă nu e asigurată.

Cercurile din Constantinopol cred, că formula găsită poate fi cel mai bun teren de înțelegere, cu condiție, ca ambele părți interesate să nu dea nici o ascultare curentelor șoviniste.

— **Una la zi.** Intre doi funcționari. — Ție ce ți-a mai rămas din leafă? Mie mi-a rămas patru-zeci de lei, din care trebuie să-mi fac și o păreche de ghete.

— Mie nu mi-a rămas nimic... din care trebuie să-mi fac și un palton!

— **Revoltă țărănească.** Țărani din cătunul Cosmești comuna Stoiniceni județul Suceava au ocupat cu forța trei moșii ale fraților Mihaiu și Constantin Sturdza.

Cu toată intervenția subprefectului de acolo și jandarmilor rurali, țărani nu se voesc a se retrage amenințând cu revoltă generală.

S'a dat ordin ca regimentul 16 de infanterie din Fălticeni să pornească la fața locului.

— **Bucovinenii în România.** Aflăm, că studenții din Bucovina au decis să meargă în corpore în cursul lunei Mai spre a vizita marea expoziție națională.

— **Pentru incendiarii din Gurani-Cociuba** au mai daruit următorii binevoitori: Mihai Năneovici, not. 10 cor.; Dr. Iacob Hotăran, adv., Dr. St. C. Pop, deputat dietal câte 5 cor.; Ioan Frăția prop. (Agris), Axente Secula, proprietar, Ioan Caba cancelist, George Papp, preot, N. N. (Curta-cher) câte 2 cor.; Mihai Leucuța, protopop, Nic. Dima măestru, Teodor Cherechean, inv. câte 1 cor.; Gogolar János, N. N., N. N. câte 40 fil.; N. N. 20 fil. Total 35 cor. 40 fil.; care sumă s'a trimis ofic. paroh. Cociuba spre distribuire între cei nenorociți. *Traian Terebenț*, preot.

— **Cu balonul la polul Nord.** Se vestește din New-York: D. Walter Wellman, care speră să ajungă la polul Nord în luna August viitor într'un mare balon dirigiabil, a plecat la Londra. Balonul său e construit la Paris. Constructorul s'a angajat să-l predea în August.

Expediția care se va compune din d. Welman, dintr'un maior american, d. Gaston Hervieu din Paris și un aeronaut francez, va pleca din Spitzberg și va lua cu sine aparate de telegrafie fără sarmă.

— **Pojarul la școlile din Bistrița** bântue grozav. S-au ivit peste 30 de casuri de pojar, apoi, mai multe casuri de tifus, difteritis și scarlatină.

Autoritățile la mai multe școlae au interzis cercetarea prelegerilor. Casuri de moarte s-au întâmplat numai la prunci cari cercetează asilele.

— **Căsătoria regelui spaniol.** Programul sărbătorilor împreunate cu căsătoria regelui spaniol — după cum se vestește din Madrid — deja e aproape statorit.

Nunta va fi foarte splendidă. La curtea regală se crede, că prin regina Ena, se va începe epocă mai veselă, după cei optsprezece ani de liniște, de când stăpânește regina Maria Cristina. Cu toate acestea nunta lui Alfonso XIII nu se va prea deosebi de cătră nunta tatălui său. Ziua cununiei va fi în prima lunie, dar cu o săptămână mai înainte se încep sărbătorile și se vor înfățișa reprezentanții domnitorilor. Săptămâna sărbătorilor se va începe cu slujba domnească, când regele în prezența familiei regale singur va înghinchiă înaintea altarului și după vechiul obicei, va întinde episcopului, care servește, trei farfurii de aur. În ele va fi aur tămâie și smirnă.

Tot în aceia sară se va subscrie contractul de căsătorie după ce se va da un prânz în cerc mai restrâns. Ziua următoare va fi reprezentațiune de gală la teatru, și banchet, la care vor lua parte notabilitățile din țară împreună cu familiile lor și în sfârșit va fi bal la care sunt invitați peste cinci mii. Cununia se va face la orele unsprezece în capela palatului din Madrid, a cărei înfrumusețare e făcută încă de pe vremea lui Filip al II-lea, de cătră cei mai renumiți arhitecți.

A doua cununie va fi săvârșit de cătră Sancha, menștrul din Toledo.

După cununie — sara — regele va face plimbare pe suzile Madridului.

— **Foc.** În 17 l. c. din cauze necunoscute sa aprins casa economului Steopan Ioan din Măgură, care a ars total. Bietul om a rămas în stradă avisat la ajutorul celor buni de inimă.

— **Necroloage.** Cu adâncă durere anunțăm că: *Emil Cenuțu*, rigorosant în drepturi după un morb îndelungat și greu a repausat în Domnul prăvăzută cu santele taine în 30 April 8 ore p. m. în etate de 24 ani ai vieței sale. Înormântarea s'a făcut Joi în 3 Mai st. n. a. la 2 ore p. m. după rital gr.-cat. din locuința părintească, din Coocul de Câmpie. Coocul de Câmpie în 1 Mai st. n. 1906. Trisța familie.

— **Avem nemărginita durere a anunța tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților,** că fica și sora noastră *Regina Pop*, absolventă de 4 clase superioare ale institutului «Schvetics» din Dobrișin și calificată pentru postă și telegraf. și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului, în etate abia de 20 ani, în 25 a. l. c. la 5 ore a. m. Scumpele rămășițe ale defunctei se vor așeza spre vecinică odihnă în cimiterul gr.-cat. din Caianul-mic la 27 Aprilie n., 2 ore p. m. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Caianul-mic, la 26 Aprilie 1906. Jalnica familie.

— **Mulțămită.** În urma grelei lovituri ce am primit prin perderea scumpei mele soții, un număr însemnat de amici, cunoscuți și binevoitori, au încercat a-mi ușura în cât-va durerea, prin

cuvinte de mângăere adresate atât în scris cât și cu graiu viu, pentru cari neputându-le mulțămii în parte, rog pe toți aceia cari au împărțit durerea mea, să primească sincerile mulțămite. Dumnezeu le bine cuvinteze inima nobilă din care a isvorit cuvinte dulci de mângăere unui suflet sguduit de nemiloasele lovituri ale sorții, ca al meu. Bodești 1 Maiu 1906. *Nicolau Boșcaiu*, inv.

— **Fluidul Universal.** Cel mai nou esenț pentru alinarea durerilor și frecarea corpului e *Fluidul Universal*, (esenț din flori mirositoare). Se folosește la junghiuri, reumatism, la dureri de oase, de dinți și de cap, acest esenț e recomandat de toți medicii, reînnoește și întărește atât mușchii, cât și nervile obosite.

Prețul unei sticle de un deci e 1 cor. 50 fileri, dacă procurăm 3 sticle speșele de postă nu se socotesc. 1 sticlă mică de probă costă 40 fil., 6 sticle mici constau 3 cor., iar 12 sticle constau 5 cor. Speșele de postă nu se socotesc.

Sticle de cele mici, de probă, pe lângă trimiteră unei mărci de 20 fil. fără speșele, la învoire trimite unicul pregătitor de «Fluid Universal». *Apotheca lui Coloman Skribanek*, la crucea roșie. În strada Holló și în colțul străzii Hunyadi.

Magazin principal în Budapeșta la farmacistul *Török József* în Király utca 12 și Calea Andrassy nr. 26, precum și în mai multe farmacii.

— **Muștele în serviciul officei.** De mult se presuguneă, că muștele poartă cu ele baccilii tuberculosei. Acum a dovedit un profesor american, că un baccil ajuns în corpul unei muște, se înmulțește îngrozitor, așa că un singur excrement conține până la 5000 de baccilii. 30 de muște pot produce în 3 zile 6—10 milioane de baccilii.

Pericolul este, că muștele murdăresc alimentele și astfel ajung baccilii în corpul oamenilor.

— **Magazin de stofă de fabrică,** *Leichner și Fleischer*, Pécs. În magazinul esclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3:30—4:40—6:60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros probe. *Leichner și Fleischer*, Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

Posta Redacției.

Canonistului din Brașov. De 6 ani tot umblați după canoane pentru alții și nu găsiți. Noi și-am găsit canoane. E vorba de pedimente canonice la preoție și dirigătorie bisericească. Acum nu-ți mai tăiem aripile din Brașov, precum și-le-am tăiat pe cele din Timișoara, ci-ți facem taman tortură canonică, colo în cabinetul tău infect din Sibiu. Și apoi numele Aradului să nu-l mai dai în deșert.

Posta Administrației.

Iosif Popovici, Gloucrăiova. Am primit 4 cor. abonament pe 1906.
George Blaga, O-Homorog. Am primi 10 cor. abonament pe l. sem. 1906.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapeșta.

Cota oficială pe ziua de 4 Mai.

INCHEEREA LA 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1906 (100—clgr.)	16:62—16:64
Secară pe Aprilie	13:60—13:62
Orz pe Aprilie	15:82—15:84
Cucuruz pe Mai	13:32—13:34
Grâu de toamnă pe 1096	13:76—16:78

INCHEEREA LA 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1906	16:62—16:64
Secară pe Aprilie	13:56—13:58
Ovăs pe Aprilie	15:42—15:50
Cucuruz pe Mai	13:36—13:38
Grâu de toamnă pe 1906	16:76—16:78

Bursa de bucate din Timișoara.

Orâu : 78—100 klg.	Cor. 15:10—15:20
« 79—100 »
Secară : 100 «	12:20—12:30
Orz : 100 «	13:50—13:60
Ovăs mercantil 100 klg.	14:10—14:20
« cernut 100 klg.	13:30—13:30
Cucuruz nou 100 «	13:00—13:10
« vechiu 100 klg.

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară : Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klg. — — — fil.; bătrâni mijlocii, păre-

hea în greutate 300—400 klg. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klg. 125—127 fil.; calitate sârbească: gref părechea peste 260 klg. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klg. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klg. 116—118 fil.

Redactor responsabil : Sever Bocu.
Editor proprietar : George Nichin.

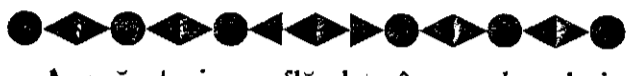
Se recomandă o economă pe lângă preoți sau învățători văduvi, fiind și ea preteasă văduvă, etatea e 42 ani, având pensie 300 coroane.

Doritorii să se adreseze la

Micula Bogluț.

Rippa. up Tenke.

Un bărbat cu praxă caută aplicare la vre-un notar cercual sau comunal. A se adresa la administrație.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei»

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös Jozsef,
tradusă de Sever Bocu.

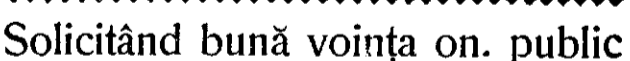
Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

Aduc la cunoștința onor. public că la **1 Maiu** a c. voi deschide **toate localitățile otelului**

„Crucea-Albă“

fără a cruța vre-o osteneală am prefăcut cu desevărsire toate odăile otelului și le-am mobilat din nou conform dorințelor publicului nostru și am aranjat din nou **grădina de iarnă, berăria și cafeneaua.**

Solicitând bună voința on. public pentru noul meu local, asigur pe on. mei musafiri că printr'o bucătărie bună, serviciu prompt, și atentativ, și prin prețuri moderate mă voi sili să obțin mulțumirea publicului, după cum prin activitatea mea de zece ani în berăria „Milenium“, am socotit aceasta ca datoria mea cea dintâie.

Braun Gusztáv,

arândașul otelului la „Crucea-Albă“.

Expositură în Toracul-mic.

Filială în Buziaș.

„TIMIȘIANA“

institut de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. : : : Depuneri : : Cor. 2.000.000.
Capital de fond Cor. 560.000. Fond de rezervă Cor. 150.000.

Primește depuneri spre fructificare și dă deponenților 4 $\frac{1}{2}$ %^o, după depuneri peste 20000 cor. cu abdicere de 90 zile 5%^o interese netto. Darea de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plătesc fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face pe cale postală. și se expediază franco.

Escomptează cambii cu 6%—8% interese.

Tot asemenea, acordă credite hipotecare precum și amortizaționale în modul cel mai culant.

Direcțiunea institutului.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad. — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice
sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Disponind de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o **Austrungaria, Germania și America** o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase. o—o—o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tălat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigări micii și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinărilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolu, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

MANDL FERENCZ

vopsitor de metal

A R A D, STRADA BOCZKÓ Nr. 11.

Primește spre efectuare orice lucru ce cade în această branșă, precum căzi pentru scaldă, chilii de scaldă, mobile de fier și de lemn, cano de apă, punerea în aur, marmură și bronz a lampelor, pictură de majolica pe lemn și metal, floderizare în orice culoare în forma cea mai senzațională pe lângă prețuri ieftine și serviciu prompt.

Asigurări contra focului: case, bucate, mobile, vestminte, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCII GENERALE DE A-SIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primește oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichig, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal, — și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fiș, rente, zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întemplate;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, recvisite ș. a. prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, seacă, orz, cucuruz, ovės, viș (vinea), plante industriale: cânepă, in, himeț, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuale mai în fiecare comună și direct prin

Agentura principală „TRANSSYLVANIA“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

Asigurați contra grindinei: cucuruzul, grâul, seacă, ovězul și toată economia!

AVIZ!

In școala mea de croitorie și desemn
incepând cu luna Mai
s'a deschis un curs nou.

Inscrieri se pot face în fiecare zi și se primesc exclusiv numai fete inteligente, cari vor coase pentru ele și aparținătorii lor rochii, paltoane, etc., după moda cea mai perfectă franceză și engleză.

Informații mai detaliate se pot primi dela proprietara școalei

NÉMETH JÁNOSNÉ

Strada WEITZER (sainte Templom) nr. 12.